

Kanaliseren van conflicten

Hoe werkt mediation? Paula Boshouwers, MfN-registermediator bij ReulingSchutte in Amsterdam, lichtte maandelijks een praktijkvoorbeeld door.
Aflevering 25: 'Een hartelijke groet.'

Ter gelegenheid van het dossier Mediation, dat u bij dit nummer van het *Advocatenblad* vindt, diepte ik een oud *Advocatenblad* (uit 1995) op met hetzelfde thema. In die uitgave veel bijdragen van in ADR-land destijds toonaangevende auteurs over alternatieve geschilbeslechting (*Alternative Dispute Resolution*) en mediation. In één van de daarin gepubliceerde bijdragen schrijft prof. dr. M.L.J. Karskens op filosofische wijze over de vooroordelen van de term 'alternatieve geschilbeslechting' en over het nut en de noodzaak van het 'kanaliseren' van conflicten. Ik vond deze filosofische inslag wel passen bij het themanummer en bij deze laatste bijdrage van *Mediation*.

Karskens schrijft dat de term 'alternatieve geschilbeslechting' suggereert dat de juridische weg de gebruikelijke weg is en dat andere wegen binnen de heersende rechtsorde worden gezien als alternatieven. Hij stelt vraagtekens bij deze vanzelfsprekendheid. Ook stelt hij zich de vraag of geschillen altijd beslecht zouden moeten worden. Verschillen en geschillen zijn juist een belangrijke uiting van de autonomie van partijen en ook een bron van vooruitgang, aldus Karskens. En het idee dat strijd, conflict of tegenstelling een positieve en vormende rol speelt, is eeuwenoud.

Ik geef er in deze bijdrage mijn eigen draai aan door allereerst te stellen: geef een conflict de ruimte. En vervolgens: mocht het beslechten van het conflict aan de orde zijn, besteed dan bewust aandacht aan de manier waarop.

Om met het eerste te beginnen. Crisis is kans, is een veelgehoorde uitspraak. Maar kans op wat? In de juridische context wordt in het geval van een geschil vaak gekeken naar de kans dat de cliënt gelijk krijgt, een procedure wint. In de meer bredere ook niet-juridische context speelt er echter altijd meer. Een conflict stelt tegenstellingen aan de orde. Staat u als advocaat wel eens echt stil bij wat die tegenstellingen precies zijn en waar ze vandaan komen? En probeert u dit te begrijpen? Niet alleen bij de eigen cliënt, maar juist ook bij de andere partij(en)? Ik weet het uit mijn eigen advocatenpraktijk; het is niet altijd makkelijk om daarnaartoe door te dringen. Ook is de afstand tot de andere partij meestal groot. En toch is het een kans om te proberen te begrijpen waar het partijen écht om te doen is. Dat geeft helderheid en handvatten voor een oplossing. De kans bestaat zelfs dat partijen begrip voor elkaar krijgen. En als ze dat beide krijgen – en ze bovendien het gevoel hebben dat ze begrepen worden (heel belangrijk) – is dat vaak een belangrijke stap richting een oplossing. Een oplossing die par-

tijen gezamenlijk kunnen vormgeven. Ook in die zin is crisis dus kans.

Een beter begrip van het conflict is ook nuttig om het conflict vervolgens op een voor de cliënt goede wijze te kunnen 'kanaliseren'. Ik ben het (natuurlijk) eens met Karskens dat alternatieve vormen van geschilbeslechting daarbij even zwaar (of licht) gewogen zouden moeten worden als de gangbare voor de hand liggende methoden. Omdat ik het belangrijk vind dat elke crisis de beste kansen krijgt. Met andere woorden: dat er een geschilbeslechtingsmethode gekozen zou moeten worden die het best past. Het beoordelen daarvan is een belangrijke taak van de advocaat. En dat vergt meer dan juridisch begrijpen hoe het zit. Dat gaat over goed luisteren, doorvragen, de hele context kunnen zien en onafhankelijk adviseren. Juist dingen waarin bijvoorbeeld in de nieuwe Beroepsopleiding voor Advocaten veel aandacht wordt besteed. Alleen maar goed wat mij betreft.

Het was me een genoegen u maandelijks te hebben 'ontmoet' in het *Advocatenblad* (of in levenden lijve aan de mediationtafel). Inmiddels heb ik mijn eigen toga aan de wilgen gehangen en ben ik fulltime mediator. Tijd om ruimte te maken voor een nieuwe rubriek. Voor vragen over mediation weet u me wel te vinden. U hartelijk groetend!